

Bài 15: Tết Mậu Thân (1968)

Phạm Văn Sơn

Cộng Sản Bắc Việt và công cụ của họ là Mặt Trận Dân Tộc Giải Phóng Miền Nam đã xuất toàn lực đánh lên Việt Nam Cộng Hòa (VNCH) vào những ngày đầu Tết Mậu Thân trong năm 1968 trên khắp lãnh thổ Miền Nam khi họ đột ngột không giữ lời đề nghị ngưng chiến do chính họ đưa ra. Trong cuộc “tổng nổi dậy” năm 1968 này, Cộng Sản đã phá hủy 50.000 căn nhà của dân, đem chết chóc đến cho 14.000 đồng bào đủ cả già trẻ gái trai và “vô sản hóa” 70.000 người đa số là dân lao động. Ngoài ra điều dã man chưa từng thấy trong lịch sử loài người là họ đã xua những lực lượng gồm 7 phần 10 con nít vào lò lửa chiến tranh và mở những cuộc pháo kích bừa bãi vào những khu gia cư nghèo khó, đông đúc không có lấy một cơ quan quân sự, để trả thù sự bất cộng tác của dân chúng. Cộng Sản dám làm tất cả, dùng bất cứ phương tiện gì dù có tàn ác nhất nếu để đạt đến mục tiêu, tức chiến thắng cho họ.

Trận chiến Tết Mậu Thân đã xảy ra trong những ngày đầu năm Mậu Thân 1968. Ngày Tết đến, người dân thành thị đón mừng Xuân Mậu Thân 1968 với tiếng pháo liên hồi. Đột nhiên xen lẫn tiếng pháo mừng Xuân, tiếng súng Việt Cộng bùng nổ. Hậu phương đang thanh bình, trong giây phút biến thành tiền tuyến. Lợi dụng việc bỏ giới nghiêm và lệnh hưu chiến, Việt Cộng đã mở cuộc tổng công kích trên toàn thể miền Nam tự do để đánh vào các lực lượng của quân đội Việt Nam Cộng Hòa trong giờ phút uy linh đón mừng Xuân mới.

Việt Cộng đã đánh vào các đơn vị Việt Nam Cộng Hòa trong lúc họ không chuẩn bị, hoặc chỉ vừa mới kịp đề phòng do những trận đánh đầu tiên xảy ra. Tính theo kế hoạch tổng công kích, Việt Cộng đã đồng loạt mở các cuộc tấn công và đột kích vào hầu hết các tỉnh lỵ và thị trấn trong thời gian như sau:

Tại Vùng 1 Chiến Thuật :

- Huế bị tấn công đêm mùng 1 rạng mùng 2 Tết lúc 02 giờ.
- Quảng Trị bị tấn công đêm mùng 1 rạng mùng 2 Tết lúc 04 giờ.
- Quảng Tín bị tấn công đêm mùng 1 rạng mùng 2 Tết lúc 04 giờ.
- Quảng Ngãi bị tấn công đêm mùng 1 rạng mùng 2 Tết lúc 04 giờ.

Tại Vùng 2 Chiến Thuật:

- Bình Thuận bị tấn công đêm mùng 1 rạng mùng 2 Tết lúc 03 giờ 25.
- Tuyên Đức bị tấn công đêm mùng 2 rạng mùng 3 Tết lúc 02 giờ.

Tại Vùng 3 Chiến Thuật:

- Thủ đô Sài Gòn-Chợ Lớn-Gia Định bị tấn công đêm mùng 1 rạng mùng 2 Tết lúc 02 giờ.
- Bình Dương bị tấn công đêm mùng 2 rạng mùng 3 lúc 04 giờ 25.
- Bộ Tư Lệnh Sư Đoàn 25 Bộ Binh bị tấn công lúc 08 giờ 30 sáng mùng 2 Tết.
- Biên Hòa bị tấn công đêm mùng 2 rạng mùng 3 lúc 03 giờ.
- Long Khánh bị tấn công đêm mùng 4 rạng mùng 5 Tết lúc 01 giờ.

Tại Vùng 4 Chiến Thuật:

- Phong Dinh bị tấn công đêm mùng 1 rạng mùng 2 Tết lúc 03 giờ.
- Vĩnh Long bị tấn công đêm mùng 1 rạng mùng 2 lúc 03 giờ 30.
- Kiến Hòa bị tấn công đêm mùng 2 rạng mùng 3 lúc 03 giờ.
- Định Tường bị tấn công đêm mùng 2 rạng mùng 3 lúc 04 giờ.
- Kiên Giang bị tấn công đêm mùng 2 rạng mùng 3 lúc 02 giờ 40.
- Vĩnh Bình bị tấn công đêm mùng 2 rạng mùng 3 lúc 04 giờ 15.
- Kiến Tường bị tấn công đêm mùng 4 rạng mùng 5 lúc 04 giờ 15.
- Bộ Tư Lệnh Biệt Khu 44 bị tấn công đêm mùng 6 rạng mùng 7 lúc 01 giờ 25.
- Gò Công bị tấn công đêm mùng 7 rạng mùng 8 âm lịch lúc 02 giờ 35.
- Bạc Liêu bị tấn công đêm 12 rạng 13 âm lịch, tức ngày mùng 10 tháng 2 năm 1968.

Như vậy trong 44 tỉnh lỵ, Việt Cộng đã tấn công vào 28 nơi. Cuộc tấn công của Việt Cộng kể ra cũng khá linh hoạt, tuy không diễn ra trong một lúc nhưng khoảng cách của các trận đánh ở các tỉnh lỵ không quá rời rạc.

Tính ra như vậy đêm 30 Tết, Việt Cộng mở được 5 cuộc tấn công vào các tỉnh Cao Nguyên và miền Trung. Đêm mùng 1 Tết, Việt Cộng mở được 8 cuộc tấn công vào các tỉnh lỵ và thị xã trong đó có đô thành Sài Gòn-Chợ Lớn-Gia Định.

Với 8 cuộc tấn công này trong đó có 4 thành phố Huế, Quảng Trị, Quảng Tín và Quảng Ngãi thuộc Vùng 1 Chiến Thuật, thành phố Phan Thiết thuộc vùng 2 Chiến thuật và 2 thành phố Cần Thơ, Vĩnh Long thuộc Vùng 4 Chiến Thuật.

Đêm mùng 3 Tết, Việt Cộng lại đánh vào 8 tỉnh lỵ khác gồm 5 thành phố Kiến Hòa, Định Tường, Gò Công, Kiên Giang, Vĩnh Bình thuộc vùng 4 Chiến Thuật, 2 thành phố Bình Dương, Biên Hòa thuộc Vùng 3 Chiến Thuật, và thành phố Tuyên Đức thuộc Vùng 2 Chiến Thuật.

Qua ngày mùng 3 Tết, tức ngày mùng 1 tháng 2 năm 1968, hoạt động của Việt Cộng trên toàn quốc có phần suy giảm tuy họ vẫn bám sát được vào một vài thành phố như Sài Gòn, Huế, Ban Mê Thuột, Kontum, Mỹ Tho và Vĩnh Long. Còn tại các nơi, các phần tử Việt Cộng thất tán trong các khu dân cư và đang bị tiêu diệt.

Ngày mùng 4 Tết, Việt Cộng mở một cuộc tấn công yếu ớt vào thị xã Kiến Tường và một cuộc tấn công khác vào các đơn vị trú phòng tại Long Khánh nhưng đều bị đẩy lui ngay.

Ngày mùng 5 Tết, hoạt động của Việt Cộng tại các vùng Chiến thuật suy giảm rõ rệt. Riêng tại Huế địch vẫn còn chiếm đóng và hoạt động mạnh. Tại thủ đô Sài Gòn, các phần tử Việt Cộng trà trộn trong khu dân cư bị thanh toán lần lần.

Ngày mùng 5 và 6 Tết, Việt Cộng còn mở những cuộc tấn công muộn vào tỉnh lỵ Gò Công, Bộ Tư Lệnh Biệt Khu 44, nhưng không gây được sự thiệt hại nào đáng kể.

Ngày mùng 8 âm lịch, tức ngày mùng 6 tháng 2 năm 1968, tỉnh Thừa Thiên vẫn được đáng chú ý hơn cả, tiếp đến là đô thành Sài Gòn-Chợ Lớn và Phong Dinh. Tại Phong Dinh trận chiến đã diễn ra trong 2 đợt: đợt đầu kéo dài trên một tuần lễ và đợt thứ 2 vào đêm 14 rạng ngày 15 tháng 2 năm 1968. Tại các nơi khác, Việt Cộng tiếp tục duy trì các cuộc pháo kích và khuấy rối đặc biệt là Vùng 1 và Vùng 4 Chiến Thuật.

Ngày mùng 7 tháng 2 năm 1968, Việt Cộng lần đầu tiên sử dụng chiến xa xuất phát từ biên giới Lào, vượt quốc lộ 9 tấn công căn cứ Làng Vei gần Khe Sanh khiến trại này bị thất thủ vào lúc 18 giờ 40. Quân đồn trú chỉ còn 72 người rút lui về Khe Sanh, số còn lại 316 người coi như chết và mất tích. Trong khi đó, Thủy

Quân Lực Chiến Hoa Kỳ tại Huế đã tái chiếm một phần lớn khu vực hữu ngạn sông Hương. Việt Cộng phải rút ra cố thủ tại vùng ngoại ô.

Sáng ngày mùng 10 tháng 2 năm 1968, Việt Cộng đột nhập thị xã Bạc Liêu đốt trên 1.000 căn nhà của dân chúng. Tại Huế, Việt Cộng còn duy trì áp lực tại vùng Cửa Hữu và khu vực Bắc cầu Bạch Hổ. Các thị xã và thị trấn khác đều được giải tỏa. Tại đô thành Sài Gòn-Chợ Lớn, quân đội Việt Nam Cộng Hòa tiếp tục mở các cuộc lục soát trong nội thành và hành quân tảo thanh vùng ven đô. Các lực lượng Việt Cộng lần lượt rút ra xa đô thành.

Ngoài 28 tỉnh lỵ và thị trấn bị Việt Cộng tấn công, 18 tỉnh lỵ còn lại trừ một vài nơi yên tĩnh, hoàn toàn đều bị pháo kích và bắn quấy rối.

Cuộc tổng công kích của Việt Cộng kéo dài non hơn 2 tuần lễ và được coi như chấm dứt. Vì các hoạt động của họ cứ mỗi ngày một suy giảm do các cuộc hành quân phản công mãnh liệt của quân đội Việt Nam Cộng Hòa.

THIỆT HẠI QUÂN SỰ VÀ DÂN SỰ

Dưới đây là những con số ghi các sự thiệt hại quân sự và dân sự trên toàn quốc theo báo cáo của Bộ Tổng Tham Mưu Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa trong tháng 2 năm 1968.

	Việt Nam Cộng Hòa	Đồng Minh	Việt Cộng
Tử Thương	3.501	2.832	41.181
Bị Thương	10.678	15.832	
Mất Tích/Tù Binh	543	352	7.391

Con số tổn thất của thường dân tại miền Nam Việt Nam trong đợt tổng công kích đầu tiên của Việt Cộng (tháng 2 sang đến tháng 3) được ghi nhận như sau: 14.300 người chết, 24.000 người bị thương, 72.000 vô gia cư (nhà cửa bị tiêu tan), 627.000 người tỵ nạn.

KẾT QUẢ

Cuộc tổng công kích kết hợp với tổng khởi nghĩa của Việt Cộng vào Tết Mậu Thân năm 1968 đã hoàn toàn thất bại. Nhưng cuộc tổng công kích này cũng đã gây nhiều ngạc nhiên cho thế giới về khả năng tấn công và những mưu toan của Việt Cộng. Người ta cho rằng khi mở cuộc tấn công này, Việt Cộng đã muốn tạo một tiếng vang to lớn trên quốc tế, gây nên sự kinh hoàng trong quần chúng Miền Nam, và cũng như gây thêm nhiều gánh nặng về xã hội cho chính quyền Việt Nam Cộng Hòa đối với các thiệt hại của dân chúng.

